

Domovská stránka>Podanie na súd>Kde a ako>Trovy konania

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [de](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

nemčina

Swipe to change

Trovy konania

Nemecko

Na tejto stránke nájdete informácie o súdnych troch v Nemecku.

[Rodinné právo – rozvod](#)[Rodinné právo – starostlivosť o deti](#)[Rodinné právo – výživné](#)[Obchodné právo – zmluvy](#)[Obchodné právo – zodpovednosť](#)

Právny rámec upravujúci poplatky v právnických profesiách

Advokáti

V Nemecku existuje len jedno označenie pre advokátov.

V Nemecku sa odmena advokáta určuje buď podľa zákona o odmeňovaní advokátov (RVG), alebo na základe dohody medzi advokátom a klientom.

Alternatívou k zákonným poplatkom sú vždy dohody o poplatkoch. Je však potrebné dodržiavať ustanovenia § 49 b *Bundesrechtsanwaltsordnung* (spolkový zákon o advokácii, BRAO) a §§ 3 a až 4 b *Rechtsanwaltsvergütungsgesetz* (zákon o odmenách advokátov). Ak advokát zastupuje klienta na súde, dohodnutá odmena môže byť len vyššia ako suma stanovená zákonom, nikdy nie nižšia.V **sadzovníku nákladov** RVG (príloha 1 RVG) sú uvedené buď **fixné poplatky**, alebo **rámcové poplatky** za jednotlivé služby. Poplatok zvyčajne závisí od **hodnoty predmetnej veci**. Ak sú pre danú vec uvedené rozsahy poplatkov, uvádzajú najvyšší a najnižší poplatok, ktorý možno za príslušnú službu vymerať. V tabuľkách poplatkov v prílohe 2 RVG sú uvedené aktuálne poplatky podľa spornej hodnoty. Príslušný primeraný poplatok v rámci uvedeného rozpätia poplatkov sa musí určiť na spravodlivom základe. Zohľadňuje sa najmä rozsah a náročnosť práce advokáta, dôležitosť veci, príjem a finančné pomery klienta alebo osobitné riziko zodpovednosti advokáta. Rámcové poplatky sa okrem iného uplatňujú v trestnoprávných a sociálnoprávných veciach.

Súdni exekútori

Súdni exekútori vypočítavajú svoje odmeny výlučne v súlade so **zákonom o nákladoch súdnych exekútorov** (GvKostG). Za každú činnosť súdneho exekútora je stanovený **osobitný poplatok**.

Náklady

Náklady v občianskoprávnom konaní

Náklady účastníkov konania v občianskoprávných konaniach

Zvyčajne súd dostáva **procesný poplatok** vypočítaný podľa **výšky pohľadávky**. V **občianskoprávných veciach** sa určuje podľa **zákona o súdnych troch** (GKG) a **zákona o súdnych troch v rodinných veciach** (FamGKG). Sadzba poplatku je uvedená v sadzovníku poplatkov (príloha 1 k príslušnému zákonu). V prílohe 2 sú uvedené poplatky v tabuľke poplatkov podľa hodnoty predmetnej veci. V občianskoprávných konaniach vo všeobecnosti a v rodinných sporoch, najmä vo veciach výživného, je sadzba poplatku **3,0** a v manželských veciach **2,0**. Vo veciach rodičov a dieťaťa vrátane rodičovskej starostlivosti a práva styku je sadzba poplatku **0,5**. Hodnota konania sa určuje takto:V **manželských veciach** sa hodnota konania určuje na základe voľného uváženia s prihliadnutím na konkrétne okolnosti konkrétneho prípadu. Zohľadňuje sa najmä rozsah a dôležitosť veci, ako aj príjem a majetkové pomery manželov. Pre pomer príjmov sa použije trojnásobok čistého príjmu obidvoch manželov. Súd zvyčajne stanovuje hodnotu konania na trojnásobok čistého príjmu.V **rodinných sporoch** sa hodnota zvyčajne určuje podľa výšky pohľadávky; v **prípadoch výživného** je pre budúce platenie výživného rozhodujúca výška požadovaného výživného, ktorá nepresiahne jeden rok. Nedoplatky do podania žiadosti sa pripočítajú.Vo **veciach rodičov a dieťaťa** vrátane rodičovskej starostlivosti a práva styku je hodnota konania 3 000 EUR.Ak nedôjde k dohode, **budú sa účtovať poplatky za zastupovanie advokátom na súde podľa hodnoty predmetnej veci**. Zvyčajne zodpovedá hodnote konania určenej na účely určenia súdnych trov. V zákone o odmeňovaní advokátov (*Rechtsanwaltsvergütungsgesetz*) sa presne stanovuje, za ktoré konania a v akej výške možno účtovať poplatky. V prílohe 2 RVG sú uvedené sumy poplatkov podľa hodnoty predmetnej veci. V občianskoprávných veciach na prvom stupni advokát zvyčajne dostáva **procesný poplatok** vo výške **1,3-násobku** sadzby a **poplatok za konanie** vo výške **1,2-násobku** sadzby. Ak sa v prvom stupni dosiahne **vyrovnanie**, advokát dostane navyše **poplatok za vyrovnanie** so sadzbou **1,0**.

Fáza občianskeho súdneho konania, v ktorej je potrebné uhradiť zákonom stanovené trovy konania

Vo **všeobecných občianskoprávných veciach**, vo **veciach výživného** a v **manželských veciach** sa súdne trovy platia priamo pri podaní **žaloby alebo návrhu**. V **rodinných veciach** sú splatné **po skončení** konania. Ak nie je dohodnuté inak, služby advokáta sa uhrádzajú po skončení mandátu. Má však zákonné právo na vyplatenie zálohy.

Náklady v trestnom konaní

Náklady v trestnom konaní

V trestnom konaní sa náklady účtujú až po právoplatnom **odsúdení**. Súdne trovy závisia od výšky trestu a v prvom stupni sa pohybujú od **140 EUR** do **1 000 EUR**. Ak nedošlo k dohode s advokátom, advokát má nárok na odmenu ako obhajca aj ako zástupca ostatných zúčastnených strán, ktorá je stanovená limitnou sumou.

Fáza trestného konania, v ktorej je potrebné uhradiť zákonom stanovené trovy konania

Súdne trovy sú splatné **po právoplatnom odsúdení**. Ak nie je dohodnuté inak, služby advokáta sa uhrádzajú po skončení mandátu. Na vyplatenie zálohy má však právny nárok.

Náklady konania pred ústavným súdom

Náklady účastníkov konania pred ústavným súdom

Konanie pred Spolkovým ústavným súdom je bezplatné, pokiaľ ústavná sťažnosť nebola podaná neoprávnene (§ 34 zákona o Spolkovom ústavnom súde). Zastúpenie, najmä advokátom, sa vyžaduje len na ústnom pojednávaní pred Spolkovým ústavným súdom (§ 22 zákona o Spolkovom ústavnom súde).

Fáza konania pred ústavným súdom, v ktorej je potrebné uhradiť zákonom stanovené trovy konania

Ak nie je dohodnuté inak, služby advokáta sa uhrádzajú po **skončení mandátu**. Na vyplatenie zálohy má však právny nárok.

Informácie, ktoré musia právni zástupcovia poskytnúť vopred

Práva a povinnosti strán

Advokát je povinný klienta v **plnom rozsahu informovať a poradiť mu**. Musí klientovi navrhnúť najbezpečnejší a najmenej rizikový spôsob, ako dosiahnuť jeho cieľ. Je takisto povinný poukázať na **všetky riziká** spojené s prípadom, aby klient mohol prijať informované rozhodnutie. Množstvo informácií závisí od odhadu advokáta, koľko informácií potrebuje klient vedieť. Je povinný **odpovedať na otázky klienta úplne a pravdivo**. Pred podaním žaloby musí advokát klientovi vysvetliť vyhliadky a riziká konania. Patrí medzi ne riziko nákladov a vyhliadky na úspech.

V určitých prípadoch sa na advokáta vzťahuje **osobitná informačná povinnosť**:

Ak sa účtovaná odmena odvíja od **hodnoty predmetnej veci**, advokát na to upozorní pred prijatím poverenia [§ 49 písm. b) ods. 5 spolkového zákona o advokácii].

V **zmluvách o odmene** musí advokát upozorniť na to, že v prípade náhrady nákladov sa neuhradí viac, ako je zákonná odmena [§ 3 písm. a) ods. 1 tretia veta zákona o odmeňovaní advokátov].

Ak je dohodnutá **odmena za nepredvídané výdavky**, advokát musí klienta upozorniť, že táto dohoda nemá vplyv na prípadné iné náklady, ktoré má klient zaplatiť [§ 4 písm. a) ods. 3 druhá veta zákona o odmeňovaní advokátov].

Pred uzavretím zmluvy o zastupovaní pred **pracovným súdom** advokát informuje klienta o tom, že náhrada trov konania nie je možná [§ 12 písm. a) ods. 1 druhá veta zákona o pracovnom súde].

Zdroje trov konania

Kde nájdem informácie o zdrojoch trov konania v Nemecku?

Príslušné zákony si môžete zakúpiť v kníhkupectvách alebo bezplatne stiahnuť z internetu v aktuálnom znení.

V ktorých jazykoch sú v Nemecku k dispozícii informácie o zákonoch o nákladoch?

V nemčine

Kde nájdem ďalšie informácie o trovách konania?

Webové sídlo s informáciami o trovách

Aktuálne znenie zákonov nájdete na webovom sídle Spolkového ministerstva spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa. Jednotlivé zákony o nákladoch si môžete stiahnuť zadaním príslušných skratiek (GKG, FamGKG, GNotKG, GvKostG a RVG).

Kde nájdem informácie o priemernej dĺžke trvania jednotlivých druhov konaní?

Spolkový štatistický úrad **každoročne** vydáva sériu **štatistických publikácií** na tému výkonu spravodlivosti. Dokument **Fachserie 10 Reihe 2.1** obsahuje napríklad údaje o **trvaní občianskoprávných konaní v celom Nemecku**. Údaje sú rozdelené podľa spolkových krajín a okresov vyšších krajských súdov. Samostatné údaje sa poskytujú za miestne a krajské sudy, ako aj za vyššie krajské sudy a za konania na prvom a druhom stupni. Predmetné série neposkytujú žiadne štatistické informácie o dĺžke konania v jednotlivých prípadoch.

Kde môžem nájsť informácie o priemerných trovách konkrétneho druhu konania?

K dispozícii sú knihy, ktoré sa zaoberajú **rizikom priemerných nákladov v občianskoprávnom konaní**.

DPH

Kde nájdem informácie o DPH? Aké sú platné sadzby?

Sudy a súdni exekútori nepodliehajú DPH. Advokáti musia uplatňovať sadzbu DPH vo výške 19 %. Táto suma sa účtuje osobitne ako náklad. Nie je zahrnutá v odmene.

Právna pomoc

Uplatniteľný limit príjmu v občianskoprávných veciach

Právna pomoc sa poskytuje na základe žiadosti každej osobe, ktorá si podľa svojich osobných a ekonomických pomerov nemôže dovoliť uhradiť trovy konania alebo si ich môže dovoliť uhradiť len čiastočne alebo v splátkach. Zamýšľaná žaloba alebo právna obrana musí mať dostatočné vyhliadky na úspech a nesmie sa javiť ako bezohľadná. Účastník konania však musí použiť svoj majetok v primeranom rozsahu. V závislosti od príjmu môže byť účastníkovi konania poskytnutá právna pomoc buď **bez splátok**, alebo s povinnosťou **platiť v splátkach**. Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa vydalo brožúru s názvom „Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe“ (Poradenstvo a právna pomoc). Pomocou príkladov sa v nej odpovedá na najčastejšie kladené otázky.

Uplatniteľný limit príjmu pre obžalovaných v trestnom konaní

V trestnom konaní sa príjmové limity **nevzťahujú** na podozrivých alebo obvinených. Pri poskytovaní právnej pomoci sa používajú iné kritériá.

Uplatniteľný limit príjmu v trestnom konaní pre obeť trestných činov

Právna pomoc sa poskytuje v závislosti od **príjmu**. Na tento účel sa určujú flexibilné príjmové limity s prihliadnutím na očakávané náklady prípadu a sociálnu situáciu žiadateľa (vyživacia povinnosť, náklady na bývanie). Právna pomoc sa môže poskytnúť aj s povinnosťou **platiť v splátkach**.

Ďalšie podmienky priznania právnej pomoci obetiam

Obete závažných úmyselných násilných činov môžu požiadať o bezplatné právne poradenstvo bez ohľadu na ich finančnú situáciu.

Ďalšie podmienky priznania právnej pomoci obžalovaným

V prípade podozrivých/obžalovaných sa právna pomoc (pridelenie verejného obhajcu) neposkytuje v závislosti od príjmu, ale závisí od určitých právnych **podmienok**. Patrí medzi ne závažnosť trestného činu, riziko určitých právnych následkov (pozbavenie spôsobilosti na právne úkony, hospitalizácia v psychiatrickej alebo neurologickej liečebni), otázka, či je obžalovaný vo vyšetrovacej väzbe alebo sa na neho vzťahuje predbežné opatrenie, vylúčenie predchádzajúceho obhajcu z konania, náročnosť skutovej alebo právnej situácie a otázka, či sa obžalovaný môže alebo nemôže obhajovať.

Bezplatne

Podľa **§ 183 zákona o sociálnych súdoch** (SGG) je konanie pred súdmi sociálnej jurisdikcie pre **žiadateľov bezplatné**. Ide o poistencov, poberateľov dávok vrátane poberateľov pozostalostných dávok, osoby so zdravotným postihnutím alebo ich osobitných právnych nástupcov, pokiaľ sú v tomto príslušnom postavení žalobcov alebo žalovaných. Žalobcovia a žalovaní, ktorí nie sú medzi osobami uvedenými v § 183, zaplatia **poplatok za každý prípad podľa § 184 SGG**. Výška poplatku je stanovená na **150 EUR** za konanie na sociálnych súdoch, **225 EUR** na krajských sociálnych súdoch a **300 EUR** na Spolkovom sociálnom súde. **V § 197 písm. a) SGG** sa stanovuje, že odchylné od uvedeného sa náklady účtujú podľa ustanovení zákona o súdnych trovách aj v konaniach sociálnej jurisdikcie, ak žalobca ani žalovaný nepatria k osobám uvedeným v **§ 183 SGG**.

Na **trestné konanie** sa vzťahujú tieto ustanovenia: Pokiaľ je obžalovaný oslobodený, začatie hlavného pojednávania sa zamietne alebo sa konanie zastaví, výdavky štátnej pokladnice a nevyhnutné výdavky obvineného/obžalovaného znáša štátna pokladnica.

Kedy je strana, ktorá spor prehrala, povinná nahradiť trovy druhej strany?

Neúspešná strana nahradí trovy konania, ktoré vznikli druhej strane, v rozsahu, v akom boli potrebné na príslušné trestné stíhanie alebo obhajobu. Patria sem **zákonné poplatky a výdavky advokáta** víťaznej strany, **cestovné výdavky** a **strata zárobku** spôsobená účasťou na súde.

Odmeňovanie znalcov

Znalci **vymenovaní súdom** dostávajú **odmenu vypočítanú podľa hodinových sadzieb**, ktoré sú stanovené zákonom o odmeňovaní a náhradách sudcov (JVEG). Túto sumu musia zaplatiť účastníci konania.

Náklady na znalca, ktorého si strana **súkromne** objednala v rámci prípravy na **súdny spor, nie sú súčasťou trov konania**, o ktorých náhrade sa rozhoduje v rozsudku. O ich úhradu sa preto musí **požiadat samostatne**. Ak si strana počas súdneho sporu najme znalca na poradenstvo, úhrada závisí od toho, či bolo poradenstvo v danom prípade potrebné. Odmenu znalca vymenovaného súdom na vykonanie znaleckého dokazovania hradí strana, ktorá spor prehrala. Ak každá strana čiastočne zvíťazí a čiastočne prehrá, znáša svoj podiel nákladov v rozsahu, v akom vyhrala alebo prehrala súdny spor.

Odmeny prekladateľov a tlmočníkov

Tlmočníci a prekladatelia **vymenovaní súdom** dostávajú odmenu stanovenú aj v zákone o odmenách a náhradách sudcov (JVEG). Túto sumu zaplatia účastníci konania. Tlmočníci sú odmeňovaní **hodinovou** mzdou, prekladatelia dostávajú **riadkovú sadzbu**.

V **trestnom konaní** náklady na tlmočnicke a prekladateľské služby potrebné pre obžalovaných alebo dotknuté strany znáša štátna pokladnica, ak sú potrebné na obhajobu alebo výkon procesných práv.

Relevantné odkazy

[Spolkové ministerstvo spravodlivosti a ochrany spotrebiteľa](#)

[Pracovná skupina pre mediáciu Nemeckej advokátskej komory](#)

[Bundes-Arbeitsgemeinschaft für Familien-Mediation e.V. \(Spolková pracovná skupina pre rodinnú mediáciu\)](#)

[Bundesverband Mediation e.V. \(Spolkové združenie pre mediáciu\)](#)

[Bundesverband Mediation in Wirtschaft und Arbeitswelt e.V. \(Spolkové združenie pre mediáciu v podnikaní a vo svete práce\)](#)

[CfM](#)

[Ombudsman súkromných bánk](#)

[Ombudsman verejných bánk](#)

[Arbitrážna rada Deutsche Bundesbank](#)

[Ombudsman nemeckej družstevnej bankovej skupiny](#)

[Ombudsmanka súkromných stavebných sporiteľní](#)

[Ombudsman krajinských stavebných sporiteľní](#)

[Odborné komisie a rozhodcovské komisie lekárskech združení](#)

[Rozhodcovská komisia pre mobilitu](#)

[Cestovná arbitrážna rada](#)

[Arbitrážny výbor pre miestnu dopravu v Severnom Porýní-Vestfálsku](#)

[Ombudsman pre súkromné zdravotné poistenie a poistenie dlhodobej starostlivosti](#)

[Rozhodcovská rada Spolkového zväzu nemeckých podnikateľov](#)

[Arbitrážna rada Spolkovej agentúry pre sieťové odvetvia](#)

[Ombudsman pre nehnuteľnosti v Nemeckom združení pre nehnuteľnosti](#)

[Rozhodcovské komisie priemyselných a obchodných komôr](#)

[Zmierovací úrad pre zákon o poplatkoch a verejnom obstarávaní](#)

[Ústredný zväz nemeckého obchodu s motorovými vozidlami](#)

[Aktuálne znenia zákona](#)

Súvisiaci odkaz

[Správa o krajine Nemecko o štúdiu transparentnosti nákladov](#) (565 Kb)

Posledná aktualizácia: 06/09/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Case Study 1 – Family law – Divorce – Germany

In this case study on family law (divorce), Member States were asked to advise the party filing for divorce on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: a couple gets married. Later they separate and agree to a divorce.

Case B – Transnational situation: Two nationals from Member State A marry in Member State A. After the wedding, the couple move to another Member State (Member State B) where they establish their residence. Shortly thereafter, the couple separates, with the wife returning to Member State A and the husband remaining in Member State B. The couple agrees to a divorce. Shortly after her return to Member State A, the wife files for a divorce before the courts of Member State B.

Costs in Germany

Costs for court and appeals

Case study	Court	Appeals
	Initial court fees	Initial court fees
Case A	Depends on income and assets.	Depends on income and assets.
Case B	Depends on income and assets.	Depends on income and assets.

Costs for lawyers

Case study	Lawyer
	Average costs

Case A	Depends on income and assets.
Case B	Depends on income and assets.

Costs for witness compensation and pledge or security

Case study	Witness compensation	Pledge or security
	Are witnesses compensated?	Does this exist and when and how is it used?
Case A	Yes, but witnesses are not normally required.	No
Case B	Yes, but witnesses are not normally required.	No

Costs for legal aid and other reimbursement

Case study	Legal aid	Reimbursement		
	When and under which conditions is it applicable?	Can the winning party obtain reimbursement of litigation costs?	If reimbursement is not total what is percentage in general?	Are there instances when legal aid should be reimbursed to the legal aid organisation?
Case A	Depends on income and assets.	Yes	Half	If the person's income and financial circumstances improve and in the case of payment by instalments.
Case B				

Costs for translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Other costs specific to cross-border disputes?
	When and under which conditions is it necessary?	Approximate costs?	When and under which conditions is it necessary?	Approximate costs?	Description
Case A					
Case B	At the court's discretion.	Usually EUR 1.55 per 55 keystrokes, plus expenses and turnover tax.	At the court's discretion.	EUR 70 per hour, plus expenses and turnover tax.	Service of documents abroad.

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case Study 2 – Family law – Custody of children – Germany

In this case study on family law (custody of children), Member States were asked to advise the suing party on litigation costs in the following situations:
Case A – National situation: a couple have lived together unmarried for a number of years. They have a 3-year-old child at the time they separate. A court grants custody of the child to the mother and right of access to the father. The mother sues to limit the father's right of access.
Case B – Cross-border situation where you are a lawyer in Member State A: a couple have lived together unmarried in Member State B for a number of years. They have a child together but separate immediately after the birth of their child. A court in Member State B grants custody of the child to the mother and right of access to the father. The mother and child move to another Member State (Member State A) with the court's authorisation, while the father remains in Member State B. A few years later, the mother takes legal action in Member State A to change the father's right of access.

Costs in Germany

Costs of proceedings at first instance or appeal or for alternative dispute resolution

Case study	Proceedings at first instance	Appeal
	Initial costs of proceedings	Initial costs of proceedings
Case A	EUR 54.00	Appeal: EUR 108.00 Appeal on point of law: EUR 162.00
Case B	EUR 54.00	Appeal: EUR 108.00 Appeal on point of law: EUR 162.00

Lawyer, bailiff and expert fees

Case study	Lawyer		Expert	
	Is there a requirement for legal representation?	Average costs	Is there a requirement to call an expert?	Costs
Case A	No	First instance: EUR 622.00	At the court's discretion	EUR 100.00 per hour, plus expenses and VAT

Case B	No	First instance: EUR 622.00	At the court's discretion	EUR 100.00 per hour, plus expenses and VAT
--------	----	-------------------------------	---------------------------	---

Cost of covering witnesses' expenses

Case study	Witnesses' expenses		
	Are witnesses entitled to reimbursement of their expenses?	Costs	
Case A	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses	
Case B	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses	

Costs of legal aid and reimbursement of other expenses

Case study	Legal aid	Reimbursement	
	What are the conditions?	Can the prevailing party request the award of litigation costs?	Are there instances where legal aid must be paid back?
Case A	Depending on income and assets	Yes	If the person's income and financial situation improve and in the case of payment by instalments.
Case B	Depending on income and assets	Yes	If the person's income and financial situation improve and in the case of payment by instalments.

Translation and interpretation costs

Case study	Translation		Interpretation		Are there other costs relating to cross-border disputes?	
	When and on what conditions is translation required?	Approximate cost	When and on what conditions is interpretation required?	Approximate cost	Description	Approximate cost
Case A						
Case B	At the court's discretion	In most cases EUR 1.55 per 55 characters, plus expenses and VAT	At the court's discretion	EUR 70 per hour, plus expenses and VAT	Costs of serving documents abroad	

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case Study 3 – Family law – Maintenance – Germany

In this case study on family law (maintenance), Member States were asked to advise the suing party on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: a couple have lived together unmarried for a number of years. They have a 3-year-old child at the time they separate. The court grants custody of the child to the mother. The only point of disagreement concerns the amount to be paid by the father to the mother for the child's maintenance and upbringing. The mother sues with respect to this.

Case B – Cross-border situation where you are a lawyer in Member State A: a couple have lived together unmarried in Member State B for a number of years. They have a 3-year-old child at the time they separate. A court in Member State B grants custody of the child to the mother. With the agreement of the father, the mother and the child move to live in another Member State (Member State A) where they take up their residence.

The only point of disagreement concerns the amount to be paid by the father to the mother for the child's maintenance and upbringing. The mother sues with respect to this in Member State A.

Costs in Germany

Costs of proceedings at first instance or appeal

Case study	Proceedings at first instance	Appeal
	Initial court fees	Initial court fees
Case A	Depends on amount of maintenance claimed	Depends on amount of maintenance claimed
Case B	Depends on amount of maintenance claimed	Depends on amount of maintenance claimed

Lawyer, bailiff and expert fees

Case study	Lawyer		Bailiff		Expert	
	Is there a requirement for legal representation?	Average costs	Is there a requirement for a bailiff to be involved?	Costs following judgment	Is there a requirement to call an expert?	Costs
Case A	Yes		No			

		Depends on amount of maintenance claimed		Depends on type of enforcement measure	At the court's discretion	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 100, plus expenses and VAT
Case B	Yes	Depends on amount of maintenance claimed	No	Depends on type of enforcement measure	At the court's discretion	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 100, plus expenses and VAT

Cost of covering witnesses' expenses

Case study	Witnesses' expenses	
	Are witnesses entitled to reimbursement of their expenses?	Costs
Case A	Yes	Up to EUR 17 per hour for earnings lost plus travel and other expenses
Case B	Yes	Up to EUR 17 per hour for earnings lost plus travel and other expenses

Costs of legal aid and reimbursement of other expenses

Case study	Legal aid	Reimbursement	
	What are the conditions?	Can the prevailing party request the award of litigation costs?	Are there instances where legal aid must be paid back?
Case A	Depending on income and assets	Yes	If the person's income and financial situation improve and in the case of payment by instalments.
Case B	Depending on income and assets	Yes	If the person's income and financial situation improve and in the case of payment by instalments.

Translation and interpretation costs

Case study	Translation		Interpretation		Are there other costs relating to cross-border disputes?
	When and on what conditions is translation required?	Approximate cost	When and on what conditions is interpretation required?	Approximate cost	Description
Case A					
Case B	At the court's discretion	Generally EUR 1.55 per 55 characters, plus expenses and VAT	At the court's discretion	EUR 70 per hour, plus expenses and VAT	Costs of serving documents abroad

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European

Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case Study 4 – Commercial law – Contracts – Germany

In these case studies on commercial law (contracts), Member States were asked to advise the seller on the costs of proceedings in the following situations:

Case A – National situation: a company delivers goods worth EUR 20 000. The seller is not paid because the buyer considers that the goods do not correspond to what was agreed.

The seller decides to sue for full payment.

Case B – Cross-border situation: a company based in Member State B delivers goods worth EUR 20 000 to a buyer in Member State A. The contract is written in the language of Member State B and falls under its jurisdiction. The buyer in Member State A refuses to pay because, in their opinion, the goods do not correspond to what was agreed. The seller decides to sue for full payment in Member State A on the basis of the contract entered into with the buyer.

Costs in Germany

Costs of proceedings at first instance or appeal

Case study	Proceedings at first instance	Appeal
	Initial court fees	Initial court fees
Case A	EUR 1 035.00	Appeal: EUR 1 380.00 Appeal on point of law: EUR 1 725.00
Case B	EUR 1 035.00	Appeal: EUR 1 380.00 EUR 1 725.00

Lawyer, bailiff and expert fees

Case study	Lawyer		Bailiff		Expert	
	Is there a requirement for legal representation?	Average costs	Is there a requirement for a bailiff to be involved?	Costs following judgment	Is there a requirement to call an expert?	Costs
Case A	Yes	First instance: EUR 2 231	No	Depends on type of enforcement measure	No	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 125, plus expenses and VAT
Case B	Yes	First instance: EUR 2 231	No		No	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 125, plus expenses and VAT

Cost of covering witnesses' expenses

Case study	Witnesses' expenses	
	Are witnesses entitled to reimbursement of their expenses?	Costs
Case A	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses
Case B	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses

Costs of legal aid and reimbursement of other expenses

Case study	Legal aid			Reimbursement		
	When and on what conditions can legal aid be awarded?	When is legal aid awarded in full?	What are the conditions?	Can the prevailing party request the award of litigation costs?	What costs are not eligible for reimbursement?	Are there instances where legal aid must be paid back?
Case A	As a rule no legal aid is awarded to legal persons established outside the EU. General requirements: The party must be in a precarious financial situation	If the disposable income of the party without income or assets does not exceed EUR 15 after deduction of certain basic allowances received by them or their family members and of housing and heating costs.	1. On application (no lawyer required in order to apply) 2. Procedure still ongoing 3. See also column 1.	Yes, to the extent that they won	Costs not essential to their own legal action or defence	See column 2

	(without income or assets), and the legal action must have reasonable prospects of success and must not appear to be vexatious.	Legal aid may also be granted in full in other cases, but must be reimbursed by instalments. The amount of the instalment depends on the disposable income.				
Case B	See case A above	See case A above	See case A above	See case A above	See case A above	See case A above

Translation and interpretation costs

Case study	Translation		Interpretation		Are there other costs relating to cross-border disputes?
	When and on what conditions is translation required?	Approximate cost	When and on what conditions is interpretation required?	Approximate cost	Description
Case A					
Case B	In principle all written submissions to the court and all documentary evidence must be translated. The court may decide that the documents need not be translated if all the judges dealing with the case understand the language in question.	In most cases EUR 1.55 per 55 characters, plus expenses and VAT	The language of the courts is German. It may be decided to dispense with interpretation if all those present have a good command of the foreign language in question.	EUR 70 per hour, plus expenses and VAT	Costs of serving documents abroad

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.

Case Study 5 – Commercial law – Liability – Germany

In this case study on commercial law (liability), Member States were asked to advise the customer on litigation costs in the following situations:

Case A – National situation: a heating equipment manufacturer delivers a heating appliance to an installer. The installer sells the appliance to a customer and installs it in the customer's house. A fire breaks out shortly afterwards. Each of the parties (manufacturer, installer and end customer) is insured. The cause of the fire is disputed. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to sue the heating equipment manufacturer, the installer and the insurance company for damages.

Case B – Cross-border situation: a heating equipment manufacturer in Member State B delivers a heating appliance to an installer in Member State C. The installer sells the appliance to a customer and installs it in the customer's house in Member State A. A fire breaks out shortly afterwards. Each of the parties (manufacturer, installer and end customer) is insured by an insurance company in their own Member State. The cause of the fire is disputed. Nobody wants to compensate the customer.

The customer decides to sue the heating equipment manufacturer, the installer and the insurance company in Member State A for damages in that Member State.

Costs in Germany

Costs of proceedings at first instance or appeal

Case study	Proceedings at first instance	Appeal
	Initial court fees	Initial court fees
Case A	Depends on level of damages claimed	Depends on level of damages claimed
Case B	Depends on level of damages claimed	Depends on level of damages claimed

Lawyer, bailiff and expert fees

Case study	Lawyer		Bailiff		Expert	
	Is there a requirement for legal representation?	Average costs	Is there a requirement for a bailiff to be involved?	Costs following judgment	Is there a requirement to call an expert?	Costs
Case A	Yes	Depends on amount of claim	No	Depends on type of enforcement measure	Not required by law – it is up to the court to decide whether an expert is necessary	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the maximum rate is EUR 125, plus expenses and VAT
Case B	Yes	Depends on amount of claim	No	Depends on type of enforcement measure	See above	Based on hourly rates. Levels vary according to area of activity, but the

						maximum rate is EUR 125, plus expenses and VAT
--	--	--	--	--	--	--

Cost of covering witnesses' expenses

Case study	Witnesses' expenses	
	Are witnesses entitled to reimbursement of their expenses?	Costs
Case A	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses
Case B	Yes	Up to EUR 21 per hour for earnings lost, plus travel and other expenses

Costs of legal aid and reimbursement of other expenses

Case study	Legal aid			Reimbursement		
	When and on what conditions can legal aid be awarded?	When is legal aid awarded in full?	What are the conditions?	Can the prevailing party request the award of litigation costs?	What costs are not eligible for reimbursement?	Are there instances where legal aid must be paid back?
Case A	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above
Case B	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above	See case study 4 above

Costs of translation and interpretation

Case study	Translation		Interpretation		Are there other costs relating to cross-border disputes?
	When and on what conditions is translation required?	Approximate cost	When and on what conditions is interpretation required?	Approximate cost	Description
Case A					
Case B	See case study 4 above	In most cases EUR 1.55 per 55 characters, plus expenses and VAT	See case study 4 above	EUR 70 per hour, plus expenses and VAT	Costs of serving documents abroad

Last update: 08/11/2019

The national language version of this page is maintained by the respective Member State. The translations have been done by the European Commission service. Possible changes introduced in the original by the competent national authority may not be yet reflected in the translations. The European Commission accepts no responsibility or liability whatsoever with regard to any information or data contained or referred to in this document. Please refer to the legal notice to see copyright rules for the Member State responsible for this page.